

BUDOUCNOST PROCESU ROZŠÍŘENÍ

(Diskuse na Evropské radě 14.-15. 12. 2006)

Václav Štěřba

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

OBSAH

<u>1. ZÁKLADNÍ POJMY</u>	3
<u>2. VÝCHOZÍ ÚVAHA K DALŠÍMU ROZŠÍŘOVÁNÍ</u>	3
<u>3. BUDOUCNOST ROZŠÍŘOVÁNÍ EU - DISKUSE V ROCE 2006</u>	4
<u>4. SDĚLENÍ EVROPSKÉ KOMISE</u>	5
<u>5. POSTOJ EVROPSKÉHO PARLAMENTU</u>	6
<u>6. POSTOJE VYBRANÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ</u>	8
<u>7. PROCES ROZŠÍŘOVÁNÍ A EVROPSKÉ VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ</u>	10
<u>8. RELEVANTNÍ DOKUMENTY A ZDROJE INFORMACÍ</u>	11

1. ZÁKLADNÍ POJMY

Země, které jsou Evropské unii geograficky blízké a z nichž mnohé mají ambice stát se jejím členem lze z hlediska jejich vztahu k EU rozdělit do několika kategorií.

- Přistupující země: Bulharsko a Rumunsko. Mají již s Evropskou unií podepsány přístupové smlouvy, po jejichž ratifikaci ve všech členských státech se k 1.1. 2007 stanou členy EU.
- Kandidátské země vedoucí jednání o přistoupení k EU: Chorvatsko a Turecko. Těmto zemím byl přidělen status kandidáta na členství a byly s nimi již zahájeny přístupové rozhovory.
- Kandidátské země: Makedonie. Rozhodnutím Evropské rady jí byl přidělen status kandidáta na členství. Zatím však nebylo rozhodnuto o zahájení přístupových rozhovorů.
- Země s evropskou perspektivou: Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko. Tyto země zatím nemají status kandidáta na členství v EU, nicméně podle rozhodnutí summitu v Soluni (2003) „jejich budoucnost spočívá v Evropské unii“. Závěry tohoto summitu byly posléze opakovaně potvrzeny Evropskou radou.
- Země spadající do Evropské politiky sousedství: Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Jordánsko, Libanon, Sýrie, Izrael, Palestinská samospráva, Ukrajina, Moldavsko, Gruzie, Arménie, Ázerbajdžán. Evropská politika sousedství se vztahuje na země, s nimiž chce Unie udržovat blízké vztahy, avšak u kterých se nepředpokládá budoucí členství v EU.

2. VÝCHOZÍ ÚVAHA K DALŠÍMU ROZŠÍŘOVÁNÍ

Bulharsko a **Rumunsko** se členy EU stanou k 1.1. 2007. Přístupová jednání se dnes vedou s **Chorvatskem** a **Tureckem**, v perspektivě několika let by měla být zahájena rovněž s **Makedonií**. Dnes již nezpochybnitelná je též perspektiva členství dalších zemí západního Balkánu – **Albánie**, **Bosny a Hercegoviny**, **Srbska**, **Černé Hory** (za určitých okolností též **Kosova**). Vstup do EU mají dále jistý **Norsko**, **Švýcarsko** a teoreticky též **Island** – jakmile se k němu samy odhodlají.

V dlouhodobé perspektivě tak lze očekávat rozšíření Evropské unie až na 37 zemí (38 budeme-li počítat s Tureckem). V souvislosti s tím je nyní zapotřebí adresovat řadu otázek:

- **Institucionální**: Panuje všeobecná shoda, že jakémukoli dalšímu rozšiřování (po Bulharsku a Rumunsku) musí předcházet zásadní reforma institucí
- **Rozpočtová**: Další rozšiřování si vyžádá hlubší změnu struktury unijních financí
- **Politická**: Některé špatné zkušenosti z páteho rozšíření – např. přijetí Kypru jako rozděleného ostrova se spoustou nevyřešených problémů, nebo přijetí Bulharska a Rumunska přes oprávněné pochyby o jejich připravenosti – nutně musí vést k přísnějšímu politickému dohledu nad plněním podmínek ze strany kandidátů.

3. BUDOUCNOST ROZŠIŘOVÁNÍ EU - DISKUSE V ROCE 2006

Roky 2004-2006 jsou pro proces rozšiřování EU zlomovým obdobím. V květnu 2004 se členy EU stalo 8 zemí střední a východní Evropy a Kypr a Malta. V dubnu 2005 pak byla podepsána přístupová smlouva s Bulharskem a Rumunskem. V květnu a červnu 2005 řekli francouzští a holandské voliči svá „NON“ resp. „NEE“ v referendech o Evropské ústavní smlouvě, přičemž jedním z faktorů hrajících roli při záporném hlasování byly též obavy související s novými členskými státy. Po květnu/červnu 2005 tak nebyl pouze zastaven proces institucionální reformy EU, ale také se začalo hovořit o tzv. „únavě z rozšíření“.

V prosinci 2005 se tématu rozšíření věnovala Rada EU a ve svých závěrech vyzvala k diskusi nad budoucností procesu rozšiřování v průběhu roku 2006. Během rakouského předsednictví však nebylo nalezeno dost vůle k vedení takovéto diskuse, otázky rozšíření se dotkli ministrů zahraničí pouze na neformálních setkáních Rady v Salcburku (11.3. 2006) a Klostnerneuburgu (27.-28. 5. 2006).

Evropská rada na svém summitu 15. a 16. června 2006 v Bruselu proto vyzvala k prohloubení této diskuse v druhé polovině roku 2006. Požádala Evropskou komisi, aby „současně s výroční zprávou o pokroku týkajícího se rozšíření a předvstupního procesu předložila zvláštní zprávu týkající se všech relevantních aspektů souvisejících s absorpční kapacitou Unie. Tato zvláštní analýza by měla rovněž řešit otázku současného i budoucího vnímání rozšíření ze strany občanů a měla by vzít v úvahu skutečnost, že je třeba veřejnosti v Unii proces rozšiřování odpovídajícím způsobem objasnit.“¹

Zásadní diskuse o všech hlediscích dalších rozšíření, včetně schopnosti Unie absorbovat nové členy, se na základě zprávy předložené Komisí (viz násl. kapitola) stane dominantním bodem prosincového setkání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (11. 12. 2006) a Evropské rady (14-15. 12. 2006).

Pozadí k absorpční kapacitě

Koncept tzv. absorpční kapacity pochází z června 1993, kdy Evropská rada v souvislosti s tzv. kodaňskými přístupovými kritérii zdůraznila, že „*kapacita Unie absorbovat nové členy, při zachování hybné síly evropské integrace, je důležitým faktorem v obecném zájmu jak Unie, tak kandidátských zemí.*“² „Absorpční kapacita“ se od té doby stala jedním z východisek pro dlouhodobou debatu o souvislostech mezi rozšiřováním a prohlubováním evropské integrace. Některé členské státy či politické síly se rovněž snaží prosadit její výklad jakožto plnohodnotné přístupové podmínky. Většina členských států a Evropská komise však takovou interpretaci odmítají a je faktem, že

¹ Evropská rada v Bruselu 15. a 16. 6. 2006. Závěry předsednictví. [10633/06](#)

² Evropská rada v Kodani 21. a 22. 6. 1993. Závěry předsednictví. [72921/06](#)

pro země v rámci pátého rozšíření EU nebyla absorpční kapacita formulována jako jedna z podmínek přistoupení.

4. SDĚLENÍ EVROPSKÉ KOMISE

Sdělení Evropské komise – *Strategie pro rozšíření a hlavní výzvy 2006-2007* - podrobně analyzuje současný stav procesu rozšiřování a především se zaměřuje na hlavní výzvy v krátkodobém horizontu (období 2006-2007). Mezi ně patří přístupová jednání s Tureckem a s nimi spojená nutnost vyřešení turecko-kyperského konfliktu. Dále se jedná o budoucí status Kosova, vztahy se Srbskem a vývoj v Bosně a Hercegovině. Zvláštní část zprávy se pak věnuje hodnocení a doporučení k jednotlivým kandidátským a potenciálně-kandidátským zemím.

Hlavní částí zprávy je definice tzv. integrační kapacity³, kterou si od Komise vyžádala Evropská rada. Kapacita Unie udržet hybnou sílu evropské integrace při dalším rozšiřování záleží podle Komise na třech hlavních komponentech – institucích, společných politikách a rozpočtu. Nedílnou součástí Integrační kapacity je také zabezpečení náležitého plnění přístupových podmínek ze strany kandidátských států a zajištění demokratické legitimacy dalších rozšíření.

1. Zajištění schopnosti EU zachovat aspekt evropské integrace

- A. **Instituce:** EU potřebuje nové uspořádání nejen kvůli rozšíření, ale i pro své lepší fungování. Než bude nový člen připraven na přistoupení k Unii, je třeba vytvořit nové institucionální uspořádání. Lepší fungování EU je jak v zájmu budoucích možných členských států, tak v zájmu rozšířené EU.
- B. **Politiky EU:** Unie musí být při rozšiřování v takové situaci, která jí umožní další rozvoj a provádění společných politik ve všech oblastech. Ve všech hlavních stádiích procesu rozšiřování bude Komise připravovat dopadové studie. Zde posoudí dopady na všechny hlavní oblasti politik. Tyto studie umožní členským státům lépe definovat společný postoj EU, případně vyjednat přechodná období nebo jiná opatření a plně tak zvládnout dopady rozšíření.
- C. **Rozpočet EU:** Při posuzování dopadu na rozpočet EU přezkoumá Komise především dopad na zemědělskou politiku a politiku soudržnosti. Unie musí být schopna tyto politiky udržitelným způsobem financovat. Před každým dalším rozšířením rozhodne EU o souvisejících rozpočtových prostředcích a Komise navrhne balíček nezbytných finančních opatření. Analýza Komise zohlední nejen rozpočtové aspekty, ale i vyšší hospodářskou dynamiku vyplývající z rozšíření.

³ Komise nahradila výraz „absorpční“ výrazem „integrační“ pro větší přesnost. Cílem Unie není někoho absorbovat a ani cílem kandidátských států není být absorbován.

2. Zajištění schopnosti kandidátských zemí splnit přísné podmínky

Vzhledem k rozšíření rozsahu činností EU je nutné zkvalitnit přípravu kandidátských zemí, tak aby byla umožněna jejich hladká integrace. Na kandidátských zemích bude v každém stadiu procesu důsledně vyžadováno plnění všech podmínek. Komise navrhne krátkodobé a střednědobé priority reformem a finanční podpora určená pro kandidátské země se zaměří na reformy v rámci těchto priority. Zvláštní pozornost bude Komise věnovat zřízení struktur nezbytných pro fungování právního státu. EU by se měla vyvarovat určování termínů přistoupení, dokud vyjednávání nebudou těsně před uzavřením.

3. Lepší komunikace

Pro proces rozšiřování je zásadní demokratická legitimita. EU musí získat podporu svých občanů pro všechny své politiky včetně rozšiřování. Tato podpora by měla být zajištěna důsledným prováděním procesu podle pevně stanovených podmínek a důvěrou v integrační schopnost EU. Komise zlepší dostupnost faktických informací v uživatelsky srozumitelné podobě.

5. POSTOJ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Evropský parlament se budoucnosti procesu rozšíření věnuje vždy jednou za rok na základě listopadové zprávy Evropské komise. Hlavním výstupem posledního přijatého usnesení bylo, že „**patová situace procesu ratifikace Smlouvy o ústavě pro Evropu brání Unii posílit její absorpční kapacitu.**“ Přičemž EP dále zdůraznil, že „absorpční kapacita Unie, jak byla stanovena v roce 1993 na zasedání Evropské rady v Kodani, zůstává jednou z původních podmínek pro přistoupení nových zemí; a dále, že definice povahy Evropské unie, včetně jejích zeměpisných hranic, je základem pro pochopení koncepce absorpční kapacity. Požádal též Komisi, aby předložila do 31. prosince 2006 zprávu, která stanoví zásady, o něž se tato koncepce opírá.“⁴

Ke Sdělení Komise *Strategie pro rozšíření a hlavní výzvy 2006-2007* z listopadu 2006 proběhne rozprava na plénu EP ve středu 13. prosince 2006 – tedy jeden den před summitem Evropské rady. Toto načasování svědčí o významu tohoto tématu pro Evropský parlament, který Evropské radě zašle velmi silné poselství. Jednání proběhne na základě zpravodajských zpráv Elmara Broka (*Strategie pro rozšíření a hlavní výzvy 2006-2007*) a Alexandera Stubba (*Institucionální aspekty schopnosti integrovat nové členské státy do Evropské unie*) předjednaných ve výborech pro zahraniční věci, resp. pro ústavní záležitosti.

Zpravodajská zpráva E. Broka (Evropská lidová strana – Evropští demokraté)

Zpráva souhlasí s tím, že hlavními principy rozšiřování EU jsou Konsolidace, Kondicionalita a Komunikace, vyslovuje však zároveň politování nad tím, že Komise

⁴ [Usnesení Evropského parlamentu o strategickém dokumentu Komise o rozšíření za rok 2005](#), 16.3. 2005.

není schopná poskytnout skutečnou analýzu problémů, které je před dalším rozšířením potřeba vyřešit.

Navrhované usnesení EP je velmi kritické k tomu, jak se Evropská komise vypořádala s úkolem definovat integrační kapacitu. Její definici považuje za naprosto nedostatečnou a povrchní zejména co se týče budoucího institucionálního uspořádání a také pokud jde o finanční implikace dalších rozšíření.

Zpráva dále varuje Radu před přijímáním jakýchkoli dalších závazků týkajících se rozšíření, aniž by předtím nebyly diskutovány institucionální, finanční, politické a socio-ekonomické dopady. Tyto dopadové studie by měla vypracovávat Komise vždy, když dostane k posouzení přihlášku na členství.

Navrhované usnesení nakonec připomíná vládám a parlamentům členských států, že je zejména jejich povinností informovat veřejnost o rozhodnutích učiněných v oblasti rozšiřování.

Zpravodajská zpráva A. Stubba (Evropská lidová strana – Evropští demokraté)

V tomto návrhu na usnesení se zdůrazňuje, že integrační kapacita není novým kritériem pro kandidátské země. Odpovědnost za zlepšení integrační kapacity spočívá na Unii samotné. Z pojmu „Integrační kapacita“ mu vyplývá, že:

- ⇒ Evropské instituce budou schopny účinně fungovat a přijímat rozhodnutí v souladu se svými specifickými postupy;
- ⇒ Finanční zdroje Unie budou po rozšíření dostačovat k přiměřenému financování jejích aktivit;
- ⇒ Unie bude schopna úspěšně rozvíjet své politiky a dosahovat svých cílů.

Pokud jde o účinné fungování unijních institucí, zpráva jednoznačně vyslovuje podporu reformě institucí tak jak ji provádí Ústavní smlouva jako celek. Jakékoli postupné zavádění částí ústavního balíčku by podkopalo globální kompromis, na kterém je Ústavní smlouva postavena.

Kromě institucionální reformy považuje EP za důležité přezkoumání finančního rámce, tak aby tento byl přizpůsoben novým potřebám rozšířené Unie. Vyčerpávající přezkum finančního rámce na období 2007-2013 by měl proběhnout v období 2008/2009. Jakékoli další rozšiřování si též vyžádá redefinici některých unijních politik vytvořených před 50 lety, které ve své současné podobě neodpovídají potřebám mnohem větší a různorodější Unie. EP také vyzývá k posílení Evropské politiky sousedství. Ta by měla být nástrojem hlubokého a vzájemně výhodného „privilegovaného partnerství“ se zeměmi, u kterých se nepočítá s budoucím přistoupením.

6. POSTOJE VYBRANÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ

Německo

(doslovně převzato z TIC č. 2883/2006)

Absorpční schopnost

Hlavním cílem DE je mít debatu o absorpční schopnosti a o TU ukončenou za FI PRES. DE chce najít „nový konsensus“, nestojí o permanentní debatu, která by kontaminovala snahy DE PRES.

Nepochybně existuje vazba mezi reformou institucí (či ÚS) a rozšířením. Nelze si představit vstup všech balkánských zemí za podmínek Smlouvy z Nice. DE však považuje za škodlivé spojovat debatu reformy institucí s rozšiřováním, neboť to není nezbytně nutné. Reforma institucí vyplývá „ze smluvní logiky Smlouvy z Nice“, kde si ČZ stanovily podmínku, že po 27. ratifikaci musí k reformě institucí dojít, aby byla EU schopna dalšího rozšiřování. Z logiky věci vyplývá, že tato „debata potřeří HR“, neboť dokud neproběhne reforma institucí, HR nemůže vstoupit. „Z hlediska politické logiky“ je jasné, že rozdíl 27 nebo 28 ČZ nehraje tak velkou roli. Avšak z hlediska politické logiky bylo nutné provést reformu kvůli rozšíření z 2004-2007, které zvýšilo počet ČZ z 15 na 27, což fundamentálně změnilo institucionální fungování.

Debata o absorpční schopnosti by se neměla koncentrovat na otázku financování EU, od toho je review FP, což bude de facto velmi konkrétní debata o absorpční kapacitě EU a o tom, jakou EU si ČZ budou přát tak, aby byla funkční. Definice absorpční schopnosti nemusí být tudíž příliš podrobná.

V otázce rozšiřování se DE nerozchází s FR ani tolik v pohledu na tuto problematiku, ale z hlediska správného přístupu ("Prozedere"). Zatímco snahou DE je oddělit otázku rozšíření od debaty nad ÚS, FR je ve vleku prezidentských voleb a obě věci směřuje, což neprospívá ani ÚS, ani rozšiřování a nevede ani k nalezení konsensu v rámci EU 27.

Francie

(doslovně převzato z TIC č. 2795/2006)

Shrnutí: DGAP (Německá společnost pro zahraniční politiku) zorganizoval seminář na téma "Rozšiřování bez hranic? Kritérium absorpční schopnosti z francouzské a německé perspektivy". Debata nebyla ani tak překvapivá z hlediska prezentovaných pozic, jako spíše relativně velkou otevřeností a indikací probíhající synchronizace přístupu DE a FR ohledně restriktivní politiky vůči dalšímu rozšiřování a v pohledu na reformu institucí (i když v této otázce jsou obě země ještě hodně vzdáleny).

M. Foucher ("Ambassadeur en mission" pro evropské otázky, FR)

Definování pojmu absorpční kapacity byl v roce 1993 původně požadavek ES, které se obávalo snížení prostředků ze strukturálních fondů. Absorpční kapacita EU se v modifikované podobě znovu objevila po rozšíření z roku 2004, před vstupem BG a RO a zejména v souvislosti s debatou ohledně vstupu TU do EU. Chápání absorpční kapacity se od roku 1993 vyvíjí a FR doufá, že zpráva EK

publikovaná na začátku listopadu se pokusí tuto otázku konkrétně uchopit, nejlépe pak jasně definovat.

Z pohledu FR je podmínkou pro rozšiřování absorpční schopnost EU (tedy finanční, politické a institucionální dopady rozšíření na akceschopnost EU). TU je v historii EU největší zemí usilující o vstup do EU, což bude mít fundamentální dopad na fungování EU (značná role TU v EP, financování SZP a strukturálních fondů). Taktéž si nelze představit situaci, kdy země bývalé Jugoslávie budou mít po 6 komisařích a DE a FR pouze po jednom (to samé platí pro zastoupení např. v ESD). Buď se EU se pokusí vnitřně reformovat nebo se stane obdobou Rady Evropy.

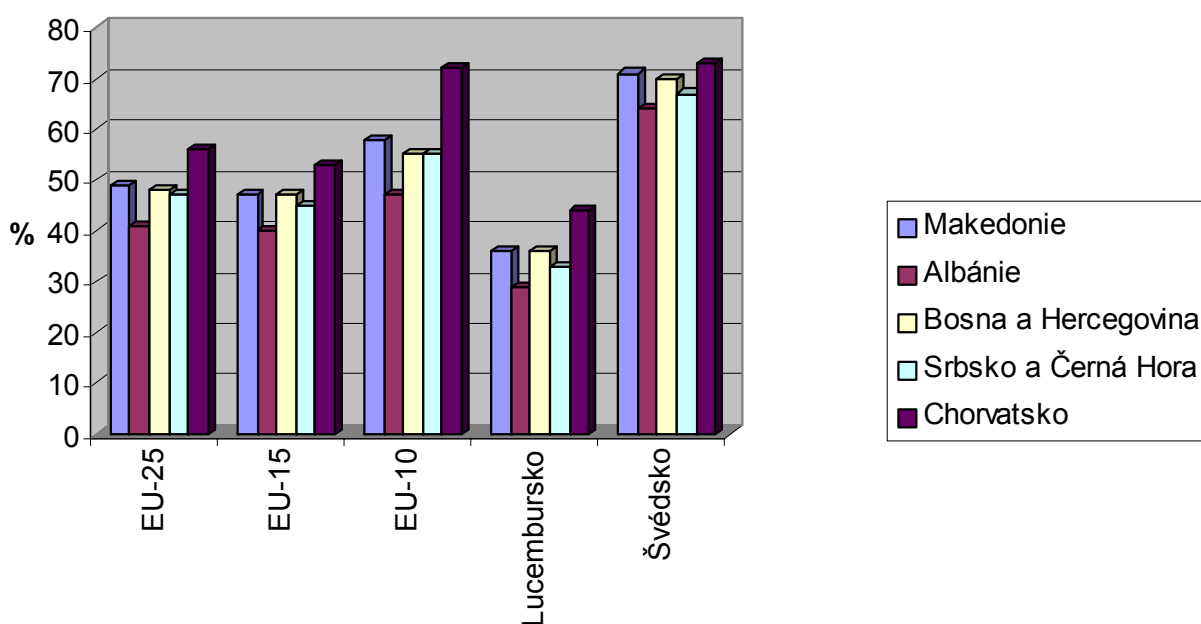
FR vnímá, že pohledy ostatních zemí na její politiku rozšiřování jsou skeptické (podle FI PRES se jedná o "taktiku blafování") a různé země mají různé zájmy. ES požaduje, aby kandidáti nebyli antagonizováni stávající debatou. PL usilovně stojí o evropskou perspektivu pro Ukrajinu, avšak o její relativně pozdní vstup, neboť se nechce dělit o strukturální fondy. V současnosti se nabízí vhodná příležitost definovat sousedskou politiku vůči zemím na východ od EU. "Janukovyč plní v současné konstelaci užitečnou funkci". Vůči zemím jako Ukrajina je třeba se zbavit politiky typu všechno nebo nic ("Proč by měl být ERASMUS omezen pouze na ČR EU?"). Je třeba najít způsob, jak provádět "europeizaci", aniž by se prohlubovala institucionální krize. EU se nemůže rozšiřovat donekonečna. EU bude mít vždy sousedy a je třeba si vybrat. Tvzení, že potřebujeme TU v EU kvůli dobrým partnerským vztahům je nesmyslné, neboť pak bude mít EU za sousedy Irák a Irán. Západnímu Balkánu byla poskytnuta evropská perspektiva a přitom některé "politické útvary v této oblasti nejsou fungujícími státy nebo dokonce ani státy. Jak můžeme vůbec uvažovat o tom, že by mohly výhledově vstoupit do EU?".

FR podporuje debatu na téma rozšiřování jak na národní, tak unijní úrovni. Fungování a role EU bude součástí debat před prezidentskými volbami ve FR, což velmi schvaluje. Akceptování EU ze strany voličů nastane pouze za předpokladu, že EU bude schopna generovat větší politickou, sociální a ekonomickou koherenci.

7. PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ A EVROPSKÉ VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ

Následující data pocházejí z průzkumu Eurobarometru z července 2006 (postoj občanů všech 25 členských států). V postojích k rozšiřování o západní Balkán jsou patrné značné rozdíly mezi zeměmi EU-15 a EU-10⁵ a i mezi jednotlivými členskými státy.

Procento občanů vyslovujících souhlas s přistoupením zemí západního Balkánu, v případě že tyto splní Unii stanovené přístupové podmínky

Podobně negativní postoj jako u Lucemburska ukázal průzkum také v případě Rakouska, Itálie či Německa. Naopak velmi vstřícní jsou k rozšiřování kromě Švédů také Slovinci, Poláci, Nizozemci či Dánové. U České republiky jsou čísla následující: Makedonie – 51% pro a 40% proti, Albánie – 29% pro a 62% proti, Bosna a Hercegovina – 46% pro a 46% proti, Srbsko a Černá Hora – 49% pro a 44% proti, Chorvatsko – 80% pro a 15% proti.⁶

Co se týče Turecka, průzkum ukázal na značně negativní postoj evropské veřejnosti. Z dotazovaných občanů 25 členských států se, v případě že Turecko splní všechny přístupové podmínky, pro jeho členství vyslovilo 39%, zatímco 48% je proti. Tradičně silným odpůrcem tureckého členství jsou Rakušané (81% proti) či Němci (69% proti). Naopak spíše pozitivně se k tureckému členství staví Švédové (60% pro), Nizozemci (55% pro), Slovinci (53% pro) či Poláci (51% pro). V ČR se 32% staví pro a 61% proti.

⁵ EU-15 – staré členské státy, EU-10 – nové členské státy

⁶ Další podrobné údaje viz: *Attitudes Towards European Union Enlargement*. Eurobarometer, červenec 2006 (data z období března-května 2006) Ke stažení [ZDE](#).

8. RELEVANTNÍ DOKUMENTY A ZDROJE INFORMACÍ

- Závěry Rady o rozšíření, 12. 12. 2005. 15675/05
- Evropská rada v Bruselu 15. a 16. 6. 2006. Závěry předsednictví. [10633/06](#)
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Strategie rozšíření a hlavní výzvy pro období 2006-2007. Součástí je též zvláštní zpráva o kapacitě EU integrovat nové členy. 8. 11. 2006, [14968/06](#)
- Návrh zprávy o institucionálních aspektech schopnosti Evropské unie začlenit nové členské státy, Výbor EP pro ústavní záležitosti, zpravodaj Alexander Stubb. Ke stažení [ZDE](#).
- Návrh zprávy ke Sdělení Komise ke Strategii pro rozšíření a hlavní výzvy 2006-2007. Výbor EP pro zahraniční záležitosti. Zpravodaj Elmar Brok. Ke stažení [ZDE](#).
- *Absorption capacity: old wine in new bottles?* European Policy Centre, září 2006. Ke stažení [ZDE](#).
- *The EU must keep its promise to the Western Balkans.* Centre for European Reform, červenec 2006. Ke stažení [ZDE](#).
- *Absorpční schopnost a unijní rozšiřování – úvaha SZ Brusel.* TIC 4788/2006-SZ, 21.9. 2006.
- *Attitudes Towards European Union Enlargement.* Eurobarometer, červenec 2006 (data z období března-května 2006) Ke stažení [ZDE](#).
- *Sbližování pozic DE a FR v otázce rozšiřování.* TIC č. 2795, Berlín 22.9. 2006.
- *Unijní problematika na jednání A. Merkel v Turecku a pohled DE na absorpční kapacitu.* TIC č. 2883, Berlín 10.10. 2006.